

การจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านสำหรับเด็กอายุ 3 ถึง 6 ปี
ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้กรุงเทพมหานคร

ACTIVITY ORGANIZATION ENHANCING READING HABITS FOR CHILDREN AGES 3 TO 6
IN BANGKOK DISCOVERY LEARNING LIBRARY

นางสาววิมล ตันตือภิวัดน์

Ms. Wimon Tantiapiwat

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรวรรณ เหมชะญาตี **

Asst.Prof.Worawan Hemchayart, Ph.D

บทคัดย่อ

วิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์การจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านสำหรับเด็กอายุ 3-6 ปี ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้กรุงเทพมหานคร ได้แก่ การบริหารจัดการกิจกรรม ลักษณะกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน และแหล่งสนับสนุนการจัดกิจกรรม ตัวอย่างคือ เจ้าหน้าที่ห้องสมุดและผู้ใช้บริการในปีพ.ศ. 2562 จำนวน 380 คน เครื่องมือวิจัยคือ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า การบริหารจัดการกิจกรรม ประชุมรายเดือน คิดเป็นร้อยละ 59.1 กลุ่มเป้าหมายคือทุกเพศ ทุกวัย คิดเป็นร้อยละ 61.8 การประชาสัมพันธ์คือ การติดป้าย คิดเป็นร้อยละ 100 ลักษณะกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน กิจกรรมสำหรับเด็กเน้นทักษะการเขียน คิดเป็นร้อยละ 29.8 ทักษะการฟัง คิดเป็นร้อยละ 27.4 ทักษะการอ่าน คิดเป็นร้อยละ 23.8 และทักษะการพูด คิดเป็นร้อยละ 19.0 ตามลำดับ ผู้ปกครองและชุมชนได้รับความรู้จากป้ายนิเทศ คิดเป็นร้อยละ 97.3 แหล่งสนับสนุนการจัดกิจกรรม เจ้าหน้าที่เป็นผู้จัดกิจกรรม คิดเป็นร้อยละ 100 เข้าอบรมสม่ำเสมอ คิดเป็นร้อยละ 71.5 เนื้อหาที่อบรมคือ เทคนิคการเล่านิทาน คิดเป็นร้อยละ 51.0 ได้รับสนับสนุนสิ่งของ รางวัลจากชุมชนและบริษัทต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ 52.3

*นิสิตมหาบัณฑิตสาขาการศึกษาปฐมวัย ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

*Graduate Student of Early Childhood Education Division, Department of Curriculum and Instruction, Faculty of Education, Chulalongkorn University

E-mail Address: wimon131@gmail.com

**อาจารย์ประจำสาขาวิชา การศึกษาปฐมวัย ภาควิชา หลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**Lecturer of Early Childhood Education Division, Department of Curriculum and Instruction, Faculty of Education, Chulalongkorn University

E-mail Address: worawan.h@chula@ac.th

ISSN1905-4491

Abstract

The purpose of this research was to analyze activity organization enhancing reading habits for children ages 3 to 6 in Bangkok discovery learning library in 3 aspects: administration of activity, activity enhancing reading habits, and sources of activity support. The samples comprised of library personnel and library users totally 380, in the year of 2019. The research instrument was a questionnaire. The data were analyzed by using frequency and percentage.

The results were as follows: administration of activity found that the monthly planning meeting (59.1%); the target group was all genders and ages (61.8%); the public relation was an information board (100%); activity enhancing reading habits found that the activity for children emphasize writing skills (29.8%), listening skills (27.4%), reading skills (23.8%), and speaking skills (19.0%), respectively. Parents and communities received information from an information board (97.3%); sources of activity support found that the were the library personnel organize activity (100%) attended the training (71.5%) and the content that was trained frequently is the storytelling technique (51.0%) receiving support as thing and reward from community and company (52.3%)

คำสำคัญ: เด็กอายุ 3 ถึง 6 ปี / กิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน / ห้องสมุดสาธารณะ

KEYWORDS: CHILDREN AGES 3 TO 6 / ACTIVITY ENHANCING READING HABIT / PUBLIC LIBRARY

บทนำ

การที่เด็กปฐมวัยจะเติบโตอย่างเต็มศักยภาพนั้น พัฒนาการด้านสติปัญญา ภาษา เป็นเครื่องมือสำคัญที่มนุษย์ใช้ในการสื่อสารหรือสื่อความหมายให้เข้าใจซึ่งกันและกัน โดยอาศัยกระบวนการพัฒนาทางภาษา ซึ่งประกอบด้วย การรับข้อมูลและการส่งข้อมูล ผ่านการคิดและสัญลักษณ์ ตามที่จอร์จ พันธุ์ พูลพัฒน์ (2548) กล่าวไว้ว่าภาษามีความจำเป็นสำหรับการสื่อสารในชีวิตประจำวัน ดังนั้นเด็กจะต้องได้รับการพัฒนาภาษา ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญในการเรียนรู้ของเด็ก ภาษาจึงมีความสำคัญต่อการศึกษาในทุกระดับโดยเฉพาะในระดับปฐมวัย พัฒนาการทางภาษาของเด็กอายุ 0 - 6 ปี เป็นรากฐานสำคัญและมีความจำเป็นที่สุดต่อการพัฒนาทางด้านสติปัญญาและศักยภาพของมนุษย์ เด็กจะใช้ภาษาในการสื่อสารความคิด ความต้องการของตนเองกับผู้อื่น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560) นอกจากนี้เด็กยังใช้ภาษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาทักษะทางสติปัญญา และพัฒนาทักษะในด้านอื่น ๆ

ประเทศไทยเป็นประเทศสมาชิกและได้เข้าร่วมการประเมิน Program for International Student Assessment หรือ PISA ซึ่งเป็นโครงการประเมินผลการศึกษาของประเทศสมาชิกที่ดำเนินการโดย Organization for Economic Co-operation and Development หรือ OECD มีจุดประสงค์เพื่อสำรวจระบบการศึกษาของนานาประเทศว่าได้เตรียมความพร้อมสำหรับการใช้ชีวิตและการมีส่วนร่วมในสังคมในอนาคตเพียงพอหรือไม่ โดย PISA เน้นการประเมินสมรรถนะของนักเรียนที่จะใช้ความรู้ และทักษะเพื่อเผชิญกับโลก ในชีวิตจริงมากกว่าการเรียนรู้ตามหลักสูตรในโรงเรียน โดยจัดให้มีการทดสอบสมรรถนะเด็กนักเรียนวัย 15 ปี หรือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จากทั่วโลก ประเมินในด้านการอ่าน คณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ และผลการประเมิน PISA (โครงการ PISA ประเทศไทย สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2561) ในปี พ.ศ. 2558 คะแนนเฉลี่ยด้านการอ่าน ของนักเรียนไทย คือ 409 คะแนน อยู่ในช่วงลำดับที่ 56 - 60 ซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ย OECD คือ 493 คะแนน มากกว่าหนึ่งระดับ แสดงให้เห็นว่าเด็กอาจจะไม่ได้รับการส่งเสริมพัฒนาการที่ดีตั้งแต่วัยเยาว์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งพัฒนาการด้านสติปัญญาที่ส่งผลต่อ

ความคิด การแก้ปัญหาและความสามารถในการใช้ภาษาของเด็ก อย่างไรก็ตาม Copple and Bredekamp (2012) ได้กล่าวไว้ว่า พัฒนาการทางสติปัญญา ของเด็กในวัยนี้จะเริ่มที่จะเรียนรู้คำศัพท์ ทักษะการสื่อสารผ่านการดูภาพและสัญลักษณ์ได้มากขึ้น นอกจากนี้ยังกล่าวถึงการส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาแก่เด็กว่า ควรมีกิจกรรมการอ่านและพูดคุย เกี่ยวกับหนังสือและจัดหาอุปกรณ์ที่ส่งเสริมภาษาสำหรับเด็กให้เด็กได้มีประสบการณ์การใช้ภาษา ดังนั้นการที่พ่อแม่ ผู้ปกครอง สนใจจัดหาสื่ออุปกรณ์ หรือพาเด็กเข้าไปอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อ พัฒนาการด้านสติปัญญาจะให้เด็กมีพัฒนาการด้านสติปัญญาที่ดีขึ้น

จากปัญหาดังกล่าว ทำให้รัฐบาลเล็งเห็นถึงความสำคัญและกำหนดนโยบายรัฐเพื่อส่งเสริมทักษะทางภาษาของเด็ก จะเห็นได้จากในแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560-2579 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560) ได้กำหนดเป้าหมายไว้ว่าภายในระยะเวลา 20 ปี ประชากรทุกคนจะเข้าถึงการศึกษาอย่างมีคุณภาพ เด็กปฐมวัยจะได้รับการพัฒนาในทุกด้านอย่างสมวัย และหนึ่งในตัวชี้วัดของเป้าหมายการศึกษาคือ จะเพิ่มแหล่งเรียนรู้ที่สามารถจัดกิจกรรมทางการศึกษาให้มีคุณภาพ เช่น ห้องสมุดประชาชน เป็นต้น สอดคล้องกับแผนบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2556 - 2560 (สำนักยุทธศาสตร์ และประเมินผลกรุงเทพมหานคร, 2556) ที่มีเป้าหมายในเรื่องของการเพิ่มจำนวนห้องสมุดประชาชน หรือห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตามอัธยาศัย และสร้างศูนย์เยาวชนเพื่อส่งเสริมการอ่าน

ห้องสมุด ถือเป็นแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญอย่างหนึ่งที่มีทั้งหนังสือ กิจกรรม และบรรยากาศ ที่ช่วยส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาของเด็กได้ โดย International Federation of Library Associations and Institutions (2001) ซึ่งเป็นองค์กรภายใต้ UNESCO ได้ให้ความหมายของห้องสมุดประชาชนไว้ว่าเป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้นโดยใช้เงินสนับสนุนจากรัฐบาลหรือชุมชน เพื่อให้ชาวชุมชนทุกคนได้เข้าถึงข้อมูล ความรู้ต่าง ๆ ผ่านสื่อและบริการที่หลากหลาย โดยไม่จำกัดเพศ อายุ เชื้อชาติ ศาสนา ภาษา ฐานะ และระดับการศึกษา โดยมุ่งเน้นการให้ความรู้ในหลากหลายรูปแบบ นอกจากนี้ International Federation of Library Associations and Institutions ยังได้กล่าวถึงความสำคัญของพื้นที่สำหรับเด็กปฐมวัย ในห้องสมุดประชาชนไว้ว่าเป็นพื้นที่ที่จะช่วยให้เด็กได้เกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้และเข้าถึงข้อมูลต่าง ๆ อันเป็นพื้นฐานของการเรียนรู้ที่ยั่งยืนตลอดชีวิตโดยเริ่มต้นตั้งแต่วัยเยาว์

การที่เด็กจะมีพัฒนาการทางด้านการอ่าน และความสนใจในการอ่านที่ดีขึ้นนั้น จำเป็นจะต้องได้รับความร่วมมือจากหลายฝ่าย เช่น หน่วยงานภาครัฐ โรงเรียน บรรณารักษ์ ครอบครัว และชุมชน ดังที่ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2542) ได้กล่าวถึงองค์กรที่มีบทบาทในการสร้างนิสัยรักการอ่านสำหรับเด็กปฐมวัยคือ ครอบครัว โรงเรียน และชุมชน การสร้างความสนใจในการอ่านต้องเริ่มที่บ้านก่อน บ้านเป็นสถานที่ที่เด็กจะเรียนรู้ได้ทั้งวัน ผู้ที่มีบทบาทมากที่สุดก็คือพ่อแม่ ผู้ปกครองในการเตรียมความพร้อมทั้งสมองและอารมณ์เพื่อการเรียนรู้ของเด็ก โรงเรียนเป็นสถานที่สำคัญรองลงมาจากรอบครัวที่จะต้องให้ความรักและความอบอุ่นเหมือนบ้าน รวมทั้งการเสริมสร้างความสนใจในการอ่าน โดยจัดทำกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อสร้างนิสัยรักการอ่าน ตลอดจนสร้างความสามารถหรือทักษะในการอ่านให้กับเด็กไปตามลำดับ นอกจากนี้ชุมชนยังมีส่วนสำคัญในการจัดตั้งห้องสมุดเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ ใช้เวลาว่างร่วมกันและส่งเสริมนิสัยรักการอ่านทั้งเด็กและครอบครัว การส่งเสริมการอ่านสามารถดำเนินการได้หลายแนวทางตั้งแต่ การผลิตสื่อ การอ่านที่ดีมีคุณภาพ การจัดแหล่งบริการ หนังสือและการอ่านให้น่าเข้าใช้และเพียงพอ การจัดระบบการศึกษาที่ส่งเสริมการแสวงหาความรู้ และการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่สอดคล้องกับความสนใจและความต้องการตามเพศวัย และระดับการศึกษาของบุคคลผู้เป็นกลุ่มเป้าหมาย

กิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านจึงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในการช่วยกระตุ้นความสนใจของเด็กปฐมวัยให้มีนิสัยรักการอ่าน มีทัศนคติที่ดีต่อหนังสือ และการแสวงหาความรู้ ซึ่งแมนมาส ขวลิขิต (2544) ได้กล่าวว่กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน หมายถึง การกระทำต่าง ๆ เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายเกิดความสนใจในการอ่าน เห็นความสำคัญและความจำเป็นของการอ่าน เกิดความเพลิดเพลินในการอ่าน พยายามพัฒนาการอ่านของตนจนเป็นนิสัย ทั้งนี้เพราะกิจกรรมส่งเสริมการอ่านมีลักษณะสำคัญ คือ ใ้ใจ จูงใจ กระตุ้น แนะนำให้อยากรู้ อยากเห็น และสร้างบรรยากาศการอ่าน ในแต่ละสังคมย่อมประกอบด้วยคนจำนวนมากที่มีความหลากหลาย อาจมีทั้งผู้รักการอ่าน ผู้ที่อ่านน้อย และผู้ที่ไม่ชอบอ่าน นอกจากนี้ยังอาจมีความสามารถในการอ่านและความสนใจอ่านแตกต่างกันอีกด้วย กิจกรรมส่งเสริมการอ่านจึงมีความหลากหลายตามวัตถุประสงค์ของผู้จัด และความเหมาะสมกับสภาพสังคมและกลุ่มเป้าหมาย

จากความเป็นมาและความสำคัญดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยสนใจและเห็นถึงความจำเป็นอย่างยิ่ง ในการทำวิจัยเกี่ยวกับกิจกรรมที่ส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของเด็กปฐมวัยในห้องสมุดประชาชน ซึ่งเป็นแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต ผลการวิจัยจะนำไปสู่การพัฒนากิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สำหรับเด็กปฐมวัยที่เหมาะสมมีความหมายต่อเด็กและค่านึงถึงพัฒนาการมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์

เพื่อวิเคราะห์การจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านสำหรับเด็กอายุ 3-6 ปี ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้กรุงเทพมหานคร ใน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการกิจกรรม ด้านลักษณะกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน และด้านแหล่งสนับสนุนการจัดกิจกรรม

วิธีดำเนินการวิจัย

1. การศึกษาข้อมูลเบื้องต้น

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรม ส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ในห้องสมุดสาธารณะ รวมถึงการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของเด็กวัยอนุบาล เพื่อนำมากำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ประเด็นที่ศึกษา	ประเด็นหลัก
กิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านสำหรับเด็กอายุ 3-6 ปี ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้กรุงเทพมหานคร	1. ด้านการบริหารจัดการกิจกรรม
	1.1 การวางแผน
	1.2 การประชาสัมพันธ์
	2. ด้านลักษณะกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน
	2.1 กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้สำหรับเด็ก 2.2 กิจกรรมให้ความรู้แก่ผู้ปกครองและชุมชน
	3. ด้านแหล่งสนับสนุนการจัดกิจกรรม
	3.1 การจัดสรรบุคลากร 3.2 การจัดสรรงบประมาณ

2. การกำหนดประชากร

2.1 ประชากรคือ เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในห้องสมุด และผู้ใช้บริการที่มีสถานะ เป็นบิดามารดา หรือผู้ดูแลเด็กอายุ 3 ถึง 6 ปี ที่มาใช้บริการจากห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้กรุงเทพมหานคร สังกัดกอง นันทนาการ สำนักวัฒนธรรมกีฬาและการท่องเที่ยว แต่ที่ไม่ได้รับรางวัลห้องสมุดดีเด่น ได้เจ้าหน้าที่ที่ ปฏิบัติงานในห้องสมุด จำนวน 149 คน และผู้ใช้บริการ จำนวน 37,000 คนต่อเดือน รวมทั้งสิ้นจำนวน 37,149 คน จาก 35 แห่ง

2.2 ตัวอย่างคือ เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในห้องสมุดและผู้ใช้บริการ จำนวน 380 คน ในปี พ.ศ. 2562 โดยเปิดตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan ที่ระดับความเชื่อมั่นใน การประมาณค่าเป็น 95% ความคลาดเคลื่อนเป็น 5% (วรณีย์ แกมเกต, 2555) ทั้งนี้ผู้วิจัย ได้กำหนดตัวอย่างเป็นเจ้าหน้าที่ที่ ปฏิบัติงานในห้องสมุดทุกคน จำนวน 149 คน และดำเนินการสุ่มตัวอย่างผู้ใช้บริการแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) จำนวน 231 คน

3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในวิจัยครั้งนี้คือ แบบสอบถาม โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

3.1 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านสำหรับเด็กอายุ 3 ถึง 6 ปี จัดทำเป็น 2 ฉบับคือ ฉบับที่ 1 สำหรับเจ้าหน้าที่ห้องสมุด และฉบับที่ 2 สำหรับผู้ใช้บริการห้องสมุด แต่ละฉบับ ประกอบด้วย 2 ตอน ดังรายละเอียดคือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐาน ฉบับที่ 1 สำหรับเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในห้องสมุด จำนวน 6 ข้อ ส่วนฉบับที่ 2 สำหรับผู้ใช้บริการห้องสมุด จำนวน 8 ข้อ ทั้ง 2 ฉบับมีลักษณะเป็น แบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 2 การจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านสำหรับเด็กอายุ 3-6 ปี ประกอบด้วย ข้อมูล 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการกิจกรรม ด้านลักษณะกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน และด้าน แหล่งสนับสนุนการจัดกิจกรรม โดยฉบับที่ 1 สำหรับเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในห้องสมุด มีจำนวน 22 ข้อ ฉบับที่ 2 สำหรับผู้ใช้บริการห้องสมุด มีจำนวน 16 ข้อ ทั้ง 2 ฉบับ มีลักษณะเป็น แบบตรวจสอบรายการ

3.2 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยนำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยทั้ง 2 ฉบับ เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้อง จากนั้นนำไปปรับปรุงเพื่อส่งให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ตรวจสอบ ความ สอดคล้องของเนื้อหาและการใช้ภาษา ผู้วิจัยวิเคราะห์หาค่าความสอดคล้องได้ค่าเฉลี่ยของเครื่องมือ โดย แบบสอบถามฉบับที่ 1 อยู่ที่ 0.87 และฉบับที่ 2 อยู่ที่ 0.80 ซึ่งเป็นค่าเฉลี่ยที่อยู่ระหว่าง 0.67-1.00 (IOC > 0.5) ซึ่งนับว่าเป็นค่าที่ยอมรับได้ (วรณีย์ แกมเกต, 2551) จากนั้นปรับปรุงแก้ไขเป็นฉบับสมบูรณ์

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ผู้วิจัยนำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัยส่งถึงผู้อำนวยการสำนักงานนันทนาการและส่งเสริมการเรียนรู้ เพื่อขอความร่วมมือการเก็บ ข้อมูล

4.2 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลแบบสอบถามด้วยตนเองในวันศุกร์ วันเสาร์และวันอาทิตย์ รวม 3 สัปดาห์ โดยแจกแบบสอบถามฉบับที่ 1 และรอรับกลับคืน พร้อมทั้งตรวจสอบความสมบูรณ์ของ แบบสอบถามที่ได้รับกลับคืน จำนวน 149 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 ส่วนแบบสอบถามฉบับที่ 2 ฝากไว้กับ

เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในห้องสมุด และรวบรวมกลับคืนมาจนครบ พร้อมทั้งตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืน จำนวน 198 ชุด คิดเป็นร้อยละ 85.7 ซึ่งนับว่าเป็นค่าที่ยอมรับได้ คือไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 (วรรณิ แกมเกตุ, 2551)

5. การวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐาน ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ นำเสนอข้อมูล ในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

ตอนที่ 2 การจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์โดย การแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ นำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่องการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านสำหรับเด็กอายุ 3 ถึง 6 ปี ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยสามารถนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า สำหรับเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในห้องสมุด ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 79.2 มีอายุระหว่าง 41 – 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 34.2 มีวุฒิการศึกษาสูงสุดคือระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 67.8 มีประสบการณ์ในการทำงานห้องสมุด 1 – 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 34.9 ห้องสมุดส่วนใหญ่เปิดทำการวันอังคารถึงวันเสาร์ เวลา 8.00 – 20.00 น. และวันอาทิตย์เวลา 9.00 – 17.00 น. คิดเป็นร้อยละ 80 และการเข้าร่วมกิจกรรมของห้องสมุด ไม่จำเป็นต้องเป็นสมาชิก คิดเป็นร้อยละ 100

ส่วนผู้ใช้บริการห้องสมุดส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 68.7 มีอายุระหว่าง 31 – 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 51.5 มีความสัมพันธ์กับเด็กโดยเป็นบิดาและมารดา คิดเป็นร้อยละ 59.6 มีวุฒิการศึกษาสูงสุดคือปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 51.5 เคยเข้าใช้บริการห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้กรุงเทพมหานครมากกว่า 1 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 76.9 มีประสบการณ์ในการเข้าใช้บริการห้องสมุดอย่างต่อเนื่องนาน 3 – 4 ปี คิดเป็นร้อยละ 36.0 เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน 4 ครั้ง/เดือน คิดเป็นร้อยละ 34.8 และมีความเห็นว่า การเข้าร่วมกิจกรรมของห้องสมุดไม่จำเป็นต้องเป็นสมาชิก คิดเป็นร้อยละ 75.2

2. การจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน

ข้อมูลจากแบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านสำหรับเด็กอายุ 3-6 ปี ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้กรุงเทพมหานครใน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการกิจกรรม ด้านลักษณะกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน และด้านแหล่งสนับสนุนการจัดกิจกรรม มีรายละเอียดของแต่ละด้านดังนี้

2.1 ด้านบริหารจัดการกิจกรรม

ข้อมูลจากเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในห้องสมุดส่วนใหญ่พบว่า ด้านบริหารจัดการกิจกรรม ในห้องสมุดประกอบด้วยการวางแผนและประชาสัมพันธ์ ทั้งนี้ ห้องสมุดมีการวางแผนการจัดกิจกรรม ในรูปแบบของการประชุมรายเดือน คิดเป็นร้อยละ 59.1 กลุ่มเป้าหมายของ การจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ในช่วง 5 ปีนี้ (พ.ศ. 2558 – 2562) คือทุกเพศทุกวัย คิดเป็นร้อยละ 61.8 พื้นที่ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านภายนอก คือโรงเรียนซึ่งเป็นหน่วยงานราชการ คิดเป็นร้อยละ 75.8

ส่วนการประชาสัมพันธ์ ช่องทางหลักที่ในการประชาสัมพันธ์ กิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของห้องสมุดคือการติดป้ายประชาสัมพันธ์ คิดเป็นร้อยละ 100 ดำเนินการประชาสัมพันธ์กิจกรรม

ล่วงหน้าอย่างน้อย 2 สัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 67.1 ในขณะที่ข้อมูลจากผู้ให้บริการห้องสมุดส่วนใหญ่พบว่า ทราบข่าวสารการจ้ดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน จากป้ายการประชาสัมพันธ์ของห้องสมุด คิดเป็นร้อยละ 91.4 นอกจากนี้การบริการสอบถามข้อมูล จากเจ้าหน้าที่เป็นไปอย่างทันที คิดเป็นร้อยละ 78.8

2.2 ด้านลักษณะกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน

ข้อมูลจากเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในห้องสมุดส่วนใหญ่พบว่า ด้านลักษณะ กิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านประกอบด้วยกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้สำหรับเด็กและกิจกรรมให้ความรู้แก่ผู้ปกครองและชุมชน ทั้งนี้ ห้องสมุดมีกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้สำหรับเด็กที่มุ่งเน้น ทักษะการขีดเขียนลักษณะการวาดภาพระบายสี คิดเป็นร้อยละ 29.8 ทักษะการฟังนิทานประกอบหนังสือ คิดเป็นร้อยละ 27.4 ทักษะการอ่านหนังสืออย่างอิสระ คิดเป็นร้อยละ 23.8 และทักษะการพูด ในรูปแบบของการฝึกเล่านิทานด้วยตนเอง คิดเป็นร้อยละ 19.0 ตามลำดับ ส่วนวันในการจัด กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้สำหรับเด็กส่วนใหญ่คือวันเสาร์ช่วงบ่าย คิดเป็นร้อยละ 59.1 ระยะเวลาที่ใช้คือประมาณ 30 – 60 นาที คิดเป็นร้อยละ 83.9 ในขณะที่ข้อมูลจากผู้ให้บริการห้องสมุดพบว่า กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้สำหรับเด็กที่ตนนำเด็กเข้าร่วมส่วนใหญ่มุ่งเน้นทักษะการขีดเขียนในรูปแบบของการวาดภาพระบายสี คิดเป็นร้อยละ 29.8 ทักษะการอ่านโดยให้เด็กอ่านหนังสืออย่างอิสระ คิดเป็นร้อยละ 29.4 ทักษะการฟังนิทานประกอบหนังสือ คิดเป็นร้อยละ 23.7 และทักษะการพูดในรูปแบบของการแข่งขัน ตอบคำถามจากหนังสือ คิดเป็นร้อยละ 17.1 ส่วนวันในการจัด กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ สำหรับเด็กส่วนใหญ่คือวันเสาร์ช่วงบ่าย คิดเป็นร้อยละ 77.8 ระยะเวลาที่ใช้คือประมาณ 30 – 60 นาที คิดเป็นร้อยละ 89.4

ข้อมูลจากเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในห้องสมุดส่วนใหญ่เกี่ยวกับกิจกรรมให้ความรู้แก่ผู้ปกครองและชุมชนพบว่า มีลักษณะเป็นการจัดแสดงป้ายนิเทศให้ความรู้ข่าวสารที่ทันสมัย คิดเป็นร้อยละ 97.3 ช่วงเวลาที่ผู้ปกครองร่วมกิจกรรมคือวันเสาร์ช่วงบ่าย คิดเป็นร้อยละ 36.9 ระยะเวลาที่ ร่วมกิจกรรมคือประมาณ 30 -60 นาที คิดเป็นร้อยละ 68.5 นอกจากนี้ห้องสมุดยังมี การจัดกิจกรรมตามเทศกาลและวันสำคัญต่างๆ ด้วยโดยเฉพาะวันเด็ก คิดเป็นร้อยละ 100 ในขณะที่ข้อมูลจากผู้ให้บริการห้องสมุดพบว่า รับรู้ข่าวสารกิจกรรมต่างๆ จากป้ายนิเทศให้ความรู้ คิดเป็นร้อยละ 72.2 ระยะเวลาในการเข้าร่วมกิจกรรมคือวันเสาร์ช่วงบ่าย คิดเป็นร้อยละ 55.6 ระยะเวลาในการร่วมกิจกรรมคือประมาณ 30 -60 นาที คิดเป็นร้อยละ 52.0 นอกจากนี้ยังได้เข้าร่วมกิจกรรมตามเทศกาลและวันสำคัญต่างๆ ของห้องสมุดด้วยโดยเฉพาะวันเด็ก คิดเป็นร้อยละ 84.3

2.3 ด้านแหล่งสนับสนุนการจัดกิจกรรม

ข้อมูลจากเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในห้องสมุดส่วนใหญ่พบว่า ด้านแหล่งสนับสนุน การจัดกิจกรรมประกอบด้วยการจัดสรรบุคลากรและการจัดสรรงบประมาณ ทั้งนี้ห้องสมุด มีการจัดสรรบุคลากรโดยให้เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในห้องสมุดเป็นผู้จัดกิจกรรมทั้งแก่เด็ก ผู้ปกครองและชุมชนโดยตรง คิดเป็นร้อยละ 100 มีเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในห้องสมุด เข้ารับการอบรมสม่ำเสมอ คิดเป็นร้อยละ 71.5 โดยเนื้อหาที่ได้รับ การฝึกอบรมคือ เทคนิคการเล่านิทานสำหรับเด็ก คิดเป็นร้อยละ 51.0 ในขณะที่ข้อมูลจากผู้ให้บริการห้องสมุดพบว่า ห้องสมุดจัดสรรบุคลากรในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ มุ่งเน้นผู้ที่พูดจาไพเราะสุภาพ คิดเป็นร้อยละ 68.7 มีความเข้าใจในเนื้อหาของกิจกรรมที่จัดและอธิบายกิจกรรมได้อย่างชัดเจน คิดเป็นร้อยละ 63.6

ส่วนข้อมูลจากเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในห้องสมุดส่วนใหญ่เกี่ยวกับการจัดสรรงบประมาณในห้องสมุดพบว่า ไม่มีการเก็บค่าสื่ออุปกรณ์หรือค่าใช้จ่ายใด ๆ เพิ่มเติม ทั้งกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้สำหรับเด็กและกิจกรรมให้ความรู้แก่ผู้ปกครองและชุมชน คิดเป็นร้อยละ 100 นอกจากนี้ ห้องสมุดยังได้รับการ

สนับสนุนเป็นสิ่งของและรางวัลจากคนในชุมชนและบริษัทเอกชนต่างๆ คิดเป็นร้อยละ 52.3 ในขณะที่ข้อมูลจากผู้ให้บริการห้องสมุดพบว่า ไม่มีการเก็บค่าใช้จ่าย เพิ่มเติมในการเข้าร่วมกิจกรรมของห้องสมุด คิดเป็นร้อยละ 100 ห้องสมุดได้จัดเตรียมสื่ออุปกรณ์ ที่ใช้ในกิจกรรมสำหรับทุกคนโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย คิดเป็นร้อยละ 100

อภิปรายผล

ผลการวิจัยเรื่องการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านสำหรับเด็กอายุ 3 ถึง 6 ปี ในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้กรุงเทพมหานคร มีประเด็นสำคัญที่ผู้วิจัยจะนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. การใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อการประชาสัมพันธ์ของห้องสมุด

ผลการวิจัยพบว่า ช่องทางหลักของห้องสมุดที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์ กิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านคือการติดป้ายประชาสัมพันธ์ คิดเป็นร้อยละ 100 ข้อมูลจากความคิดเห็น ของผู้ให้บริการทราบข่าวสารการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านจากป้ายการประชาสัมพันธ์ของห้องสมุด คิดเป็นร้อยละ 91.4 ผู้วิจัยเห็นว่าการใช้ป้ายประชาสัมพันธ์ ผู้ให้บริการที่เข้ามาในห้องสมุดเท่านั้น จึงจะสามารถเข้าถึงได้ หากผู้ที่เป็นสมาชิกหรือผู้ที่มีความสนใจในกิจกรรมแต่ไม่ได้เข้ามา ใช้บริการห้องสมุดในช่วงเวลานั้นก็จะไม่สามารถทราบข่าวการประชาสัมพันธ์กิจกรรมได้ ในปัจจุบันผู้คนใช้สื่อสังคมออนไลน์กันมากขึ้น สามารถเข้าถึงข่าวสารได้ง่ายและสะดวก หากห้องสมุดมีการพัฒนาช่องทางการประชาสัมพันธ์ โดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ เช่น การสร้างเฟซบุ๊กของห้องสมุด ไลน์ห้องสมุด ซึ่งสามารถประชาสัมพันธ์รายละเอียดของกิจกรรม รวมถึงการแสดงภาพกิจกรรมเพื่อดึงดูดความสนใจของผู้ใช้บริการได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของกัลยา ต้นจะโร (2555) ที่ทำการวิจัยเกี่ยวกับการใช้สื่อสังคมเพื่อการประชาสัมพันธ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย ผลการวิจัยพบว่าห้องสมุดมหาวิทยาลัย จำนวนมากที่สุดใช้สื่อสังคมในการประชาสัมพันธ์ เพื่อให้การสื่อสารกับผู้ให้บริการได้ทุกที่ทุกเวลา และห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่ใช้เฟซบุ๊กในการประชาสัมพันธ์

2. การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้สำหรับเด็ก

ผลการวิจัยพบว่า ห้องสมุดจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้สำหรับเด็กใน 4 ทักษะ คือ ทักษะการขีดเขียนในลักษณะการวาดภาพพระบายสี คิดเป็นร้อยละ 29.8 ทักษะการฟังนิทานประกอบหนังสือ คิดเป็นร้อยละ 27.4 ทักษะการอ่านหนังสืออย่างอิสระ คิดเป็นร้อยละ 23.8 และทักษะการพูดในรูปแบบของการฝึกเล่านิทานด้วยตนเอง คิดเป็นร้อยละ 19.0 แสดงให้เห็นว่าห้องสมุดให้ความสำคัญ กับการเรียนรู้ของเด็กทั้ง 4 ทักษะ ไม่ได้เน้นทักษะใดทักษะหนึ่ง เป็นพิเศษ ซึ่งทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียนนั้นเป็นพัฒนาการทางภาษาของเด็ก ผู้วิจัยเห็นว่า การส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กควรได้รับการจัดประสบการณ์ที่พัฒนาในทุกทักษะ ซึ่งสอดคล้องกับ จิระพันธ์ พูลพัฒน์ (2548) ที่กล่าวเกี่ยวกับพัฒนาการทางด้านภาษาของเด็กว่าต้องเน้นให้บูรณาการโดยมีความมุ่งหมายหลักในการพัฒนาทักษะต่างๆ สอดแทรกเข้าไปในกิจกรรมเสริมประสบการณ์ให้แก่เด็ก โดยให้เด็กได้พัฒนาทักษะในการฟัง การดู การพูด การอ่านและการเขียน รู้หลักเกณฑ์ทางภาษา เห็นความสำคัญ รักการอ่าน รู้จักการแสวงหา และมีความสามารถที่จะนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ การรู้คุณค่าของหนังสือ เห็นความสำคัญของการอ่านควรจะถูกฝังมาตั้งแต่วัยเด็ก จนกลายเป็นนิสัย สอดคล้องกับฉวีวรรณ คูหาภินันท์) 2542 (กล่าวถึงการสร้างนิสัยรักการอ่านไว้ว่า ไม่สามารถจะปลูกฝังได้ในระยะเวลาอันสั้น การสร้างนิสัยรักการอ่านให้ได้ผลนั้น จะต้องเริ่มตั้งแต่วัยเด็ก โดยพ่อแม่ ผู้ปกครองและครูเป็นผู้ปลูกฝัง ตลอดจนจัดสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลให้เป็นปัจจัยส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ซึ่งห้องสมุดเป็นแหล่งเรียนรู้ที่จัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้สำหรับเด็ก จึงควรจัดกิจกรรมที่ให้ เด็กสนุกสนานไปกับการเรียนรู้

และพัฒนาทักษะในด้านต่างๆ ดังที่ Cohen (2010) ได้กล่าวไว้ว่า โปรแกรมของห้องสมุดที่ดีสำหรับเด็กก่อนวัยเรียนนั้น จะต้องทำให้เด็กรู้สึกสนุกสนานไปกับ โลกของหนังสือและเรื่องราวต่าง ๆ กระตุ้นให้เด็กเกิดจินตนาการ สร้างคำศัพท์ และสร้างแรงบันดาลใจให้เกิด

3. ประสิทธิภาพของบุคลากรในการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน

ผลการวิจัยพบว่า บุคลากรของห้องสมุดได้รับการอบรมอย่างสม่ำเสมอ คิดเป็นร้อยละ 71.5 และเนื้อหาในการฝึกอบรมคือ เทคนิคการเล่านิทานสำหรับเด็ก คิดเป็นร้อยละ 51.0 ในขณะที่ ข้อมูลจากผู้ใช้บริการห้องสมุดพบว่า บุคลากรที่จัดกิจกรรมต่าง ๆ พุดจาไพเราะสุภาพ คิดเป็นร้อยละ 68.7 มีความเข้าใจในเนื้อหาของกิจกรรมที่จัดและอธิบายกิจกรรมได้อย่างชัดเจน คิดเป็นร้อยละ 63.6 ผู้วิจัยมีความเห็นว่า บุคลากรของห้องสมุดมีคุณภาพ มีความรู้ความเข้าใจในกิจกรรม ซึ่งบุคลากรถือเป็นปัจจัยหลักที่สำคัญในการดำเนินงานห้องสมุด หากบุคลากร ผู้ซึ่งเป็น แหล่งสนับสนุนการจัดกิจกรรมมีความรู้ความเข้าใจในกิจกรรมเป็นอย่างดี มีเทคนิคการจัดกิจกรรมใหม่ ๆ รวมทั้งการให้บริการอย่างเป็นมิตรจะทำให้เกิดบรรยากาศที่ดีในการเข้าใช้บริการห้องสมุด สอดคล้องกับ Gill (2001) ที่ได้กล่าวไว้ใน การบริการของห้องสมุดสาธารณะในด้านบุคลากรว่าห้องสมุดที่มีประสิทธิภาพ และมีความเป็นมืออาชีพ บรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่จะต้อง ได้รับการอบรม เรียนรู้ทักษะใหม่ ๆ และพัฒนาความเป็นมืออาชีพอยู่เสมอ รวมทั้งจะต้องมีความกระตือรือร้น มีการสื่อสารและมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี สอดคล้องกับฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2542) ที่กล่าวว่า การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีของบรรณารักษ์ และเจ้าหน้าที่ห้องสมุด มีส่วนสำคัญที่ช่วยดึงดูดความ สนใจให้ผู้อ่านอยากเข้าไปอ่านในห้องสมุด

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ห้องสมุดควรมีช่องทางการประชาสัมพันธ์ที่ทันสมัย เข้าถึงผู้ใช้บริการได้ง่ายและรวดเร็วมากขึ้น
2. ผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านสำหรับเด็กควรให้ความสำคัญ กับการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้สำหรับเด็ก โดยจัดกิจกรรมให้มีความหลากหลายและเหมาะสมกับวัย
3. บรรณารักษ์ เจ้าหน้าที่ห้องสมุดควรได้รับการสนับสนุนให้เข้ารับการอบรมเพิ่มเติม ในเรื่องเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้สำหรับเด็ก

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาแนวทางการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านสำหรับเด็กในห้องสมุดที่ได้รับรางวัลดีเด่นเพิ่มเติม เพื่อเป็นแนวทางที่ดีในการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านสำหรับเด็ก
2. ควรมีการทำวิจัยเกี่ยวกับความต้องการของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้สำหรับเด็กในห้องสมุด

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579*. กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กัลยา ตันจะโร. (2555). *การใช้สื่อสังคมเพื่อการประชาสัมพันธ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ไม่ได้ตีพิมพ์). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร.
- โครงการ PISA ประเทศไทย สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2561). *ผลการประเมิน PISA 2015 วิทยาศาสตร์ การอ่าน และคณิตศาสตร์ ความเป็นเลิศและความเท่าเทียมทางการศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: บริษัท ซัคเซสพับลิเคชั่น จำกัด.
- จีระพันธุ์ พูลพัฒน์. (2548). *พัฒนาภาษาไทยสำหรับเด็กปฐมวัย*. สืบค้นจาก <http://www.pecerathailand.org/2018/01/296.html>
- ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. (2542). *สร้างเสริมนิสัยรักการอ่านให้เด็กได้อย่างไร*. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- แมนมาส ขวลิต. (2544). *แนวทางการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน (ฉบับแก้ไขและเพิ่มเติม) (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. กรุงเทพมหานคร: บรรณกิจ.
- วรรณิ แกมเกตุ. (2555). *วิธีวิทยาการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผลกรุงเทพมหานคร. (2556). *แผนบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2556-2560*. สืบค้นจาก <http://203.155.220.230/bmainfo/docs/plans/2Management%20Plan%20governor%202556-2560.pdf>

ภาษาอังกฤษ

- Copple, C., & Bredekamp, S. (2012). *Developmentally appropriate Practice in early childhood programs serving children from birth through age 8*. Washington: National Association for the Education of Young Children.
- Cohen, B. D. (2010). *Crash course in library services to preschool children*. California: Libraries Unlimited.
- Gill, P. (2001). *The public library service: IFLA/UNESCO guidelines for development*. Munchen: K.G. Saur.